18-ter Jahrgang Nr. 99. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 25. August 1886.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden 8str. W.
Halbjährig 4 Gulden 8str. W.
Vierteljährig 2 Gulden 8str. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. 8. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. 8. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. 8. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרײַמאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים־טראַציאָן בעפינדען זיך: בודאַפּעסט, האָכשטראַסע נומ׳ 1.
פּראַנומעראַציאָנס־פּרײַס:
פיר אָסטערײַך־אונגאַרן
גאַנציאָהריג 8 גולדן אָסטר. וו.
האַלביאָהריג 4 גולדן אָסטר. וו.
פיר־טעליאָהריג 2 גולדן אָסטר. וו.
פיר׳ם אויסלאַנד
גאַנציאָהריג 9 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלביאָהריג 4 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פיר־טעלאָהריג 2 גולד. 25 קר. אָ. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אַנאָנצען ווערדען נאָך אויפלייגענדעם טאַריף בערעכנעט.

בודאַפּעסט, מיטוואָך דן׳ אַב׳ התרמ״ו.

Erscheint wöchentlich dreimal.

אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 1886. 99.

דאס „אָפּער דעם פרידענס״.

דער פּראָיוואָרישען רעגערונג אין וואָס איז דאָס פּסט איינע פּראָיוואָרישע געגערעגערונג אין טרינאַיא געוואָרנט: דאָ רעזאָלוציאָן דאס איינע געגערעגערונג־אָרגאַן הערגעזעצט.

אין טרינאַיא, דער אינסטיגען רעזידענץ דער בולגאַרישען צאַרען, וואָ אַזאַ ? אַזדרען פרינץ אלעקסאַנדער פאַן באַטענבערג, צום רעגערונגס־פּרעסידענט פאַן בולגאַריען געוואָרן, דאָ אַזאַ אַזדרע, איז דער עגטסטראַנט אונד געפאַנגענע אַרטרשטער געסטערן פאַן נייעם צום פּרעסטען פאַן בולגאַריען פּראָקלאַמירט וואָרדען. אין זאָ אַ אַ דאַסען אַרמעע־אבטהיילונגען אַזדרען פּרעסטען, דעם זאָ דען אַזדרע טרינאַיא געלייסטעט, אים נאַמען רוסלאַנדס אבגעזעצט, וואָרענד דאָ רעגימענטער אין פּלעפּעע־טרינאַיא, פלעוונא, וידדין, ניקאָפּאָל, סיליסטריאַ, שומלא אונד אַנדערען שטאַדטען גאַנצען דאָ נייע רעגערונג. צו דען וואָפּפען געגריפּפען דען אַזדר דער טרינאַיאַ פּרעסטען אַרטרעדאַלס דאָס אַבען אונד בעריים ווען, דען פּרעסטען זעלבסט אים דען פּרייז אַזדרעס לעבענס צוריקגיבען. אין זאָ אַ דאָ, דאָס אַלץ פאַר דעם רוסישען מאַנדאַט דער נייע רעגערונג פאַן דעם געגעראַקטער דען שטיין אונד דאָס וואָ דאָס געגעראַקטער אין אַסטערײַך־אונגאַרן פּרעסטען אין בולגאַריען דעם צאַרען עפּדעלטען, אין אַסטרומעלען, וואָ אין פּעלען טהיילען בולגאַריען, רוסלאַנד דען נאַמען דעגעם פּרעסטען אָן, אונד שטעלט זיך מיט דאָס אונד גיט אַזדר דעסטען דעם פּרעסטען אבער אין בולגאַריען אַרטרעדאַלס אין דעם פּרעסטען אַרטרעדאַלס אין דעם אַנדערען אַזדרע אַזדרע אַזדרע

געשעפטסבעריכט

געטריידע-געשאפט. וויצען וואר פאריעסטען פיעל צו מארקט געבראכט. דיא קויפלוסט וואר גוט 25000 מעצר וואירען פערקויפט.

ווייצען, מחיים, (נייע) 1000 מעטער 81. קילאגראמם 9.15 גולד. 1500 מעטערצענטנ 80 קילא 9.22½ גולדען 1000 מעטער-צענטנער 80 קילא. 9.10 גולדען, 1500 מעצ' 81. ק. 9.20 גול. (אלט) 2000 מעטרצ' 81. ק' 9.15 גולדען.

בא נ א ט ע ר 100 מעטערצענט. 79. קילא 8.85 גולד.— אבערטחיים (נייא) 100 מעטערצ' 78. קילא 8.90 גולדען באשטקער 100 מעטער-צענטנער 78,8 קילא 8.85 גולד. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

דיא אמטליכען געטריידע נאטירונגען דער הייזיגען קארנהאללע זינד: וויצען:

קוואל.	מחיים:	מעטער-באדען:	נאראגנאר:
	fl.kr fl.kr.	fl.kr. fl.kr.	fl.kr fl.kr.
77 קילא	8.60—8.50	8.35—8.25	8.40—8.30
78 „	8.70—8.60	8.45—8.35	8.50—8.40
79 „	8.80—8.70	8.55—8.45	8.65—8.50
80 „	8.95—8.85	87.0 - 8.60	8.75—8.65
81 „	8.——8.95	8.80—8.75	8.85—8.80

קארן 6,40 — 6,60 גול.

גערסטע, פוטטער-וויאצע 6,85 — 6,60 גולד (אלט) — גולד.

קוקורוץ 6.20—6,25 גולד.

האפער. 6,20 — 5,60 גול. פער קאססא.

טערמינע-געשעפט. וויצען פער הערבסט 8·85 — 8.88 גולד. האפער פער הערבסט 6,26 — 6.28 גול. קוקורוץ פער יוני 1887 6.46—6.40 גולד.

מעהל-פרייז (פער 100 קילאגראמם זאקסט זאק פרייא אב פעסט:) נומ' 0: 16 גולד. 50 קר. נומ. 1: 16 גולד. — קר. נומ. 2: 15 גולד. 50 קר. נומ. 3: 15 גולד — קר. נומ. 4: 14 גולד. 50 קר. נומ. 5: 14 גולד. 10 קר' נומ. 6: 13 גולד. 50 קר. נומ. 7: 13 גולד. 10 קר. נומ. 8 12 גולד. 50 קר. נומ. 8½: 11 גולד. 40 קר. נומ. 8¾: 8 גולד. 50 קר. פיינע קליע 4.30 גולד. גרעבע קליע 4 גולד — קרייצער.

הויזענפרייסע: ערבסען אונגארישע 10—10,50 גול. לינזען —9—10 גול. פיזאלען גראסע וויסע נייע 6,50 — 8 גול. צווירנעל-באהנען 9,75 גול. ראטע הירזע 4,90—5,40 גול. הירזע בריין 9.50—9,80 גול. מאהן גרויער 36 גול. בלויער 38 גול. קיסמעל 28—33 גול. וויקקען גול. — האנזאמען 7,75 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

ערדאפעל נייע 2,30—2 50 גול' פער מעטרצ.

שפיריטוס. נייע מעטהאדע, אים קלייגען —26. גול. אים גראסען 25.50 גול. אלטע מעטהאדע 27.75 — 28 גול. אללעס פער 10000 ליטער-פערצענט.

ציוועטשקען. באסגיטש צו 12,50 — 20.08 גולד. פערכטיש 17,36 — 19,64 גולדען. (אללעס פער אקסאבע-נאוויעמבער).

צוויטשקען-מוס (לעקוואר). סלאוואכישער פער אק' טאבע-נאוויעמבער 16,50—17 גול. באנאטע. — גולדען.

האניג געליטשערטער גול. 22—24. וואכסהאניג.

וואכס 133—134 גולדען.

צוקער, האפנאדע —34.—35. גול. — פעליטע 33.— 33,50 גול. פולע 31,25—32,50 גול.

פאפריקא פייטא 45—58 גולד.

קנאפפערז, 7,50—8,50 גולד.

ריבאל 26,50 גולד. פער מטרצ.

רעפס-מוכען, 4,60 גולד.

אנישליטט, (חלב) 29, — 30, גולד.

פעטראלעא 22,75—23.75 גולד.

שאפפעלדע. אם מארקט וואירען צוקא 25000 ששיק פערשיעדענר פאטשען פערקויפט. אונד צוואר: דעסאהרינע צו. 31 גולד' פער 56 קילא, אינשיטינג צו 50 —51 גולד' פער מטרצ.

לאמפעללע, וועכענגרינגר צו 85 —100 גולד' פער 102 ששיק.

נייסוזפעללע דעסאהרינע צו 75 גולדען פער 100 קילאגראמם. —

קושנפעללע שופעללע צו 150 גולד. האנדשוה, וואארע צו 50 גול' פער 100 קילא אב 2 פערצענט.

הויטע, פער — קלא שראקענע אונגארישע אכסע: הויטע — קילא 100 — 120 גולדען. — דעשטא קוה-הויטע — קילא צו 98 — 105 גולד. ראסהייטע 10,50— 12,50 גול. פיטשרינגע 110 — 112 גול. פער 100 קילא. — קאלבפעללע 215—218 גול. פער 100 קילא.

לעדער. נעפאקטעס פפונדלעדער פאן 26—34 ק' 168—172 גולד. איינמאל פערזעטצט טערצען פאן 10—16 קילא, 166—170 גולד. צווייטמאל פערזעטצט טערצען 18—20 קילא 168—170 גולד. אונד דריטמאל פערזעטצט טערצ' 22—24 קילא 170—172 גולד. ביספפר טערצען 25—29 קילא פאן 154 — 156 גולדען — אבער-לעדער: קוה-הויטע גענגארכטע 5½—6 קילא 225—255 גולד. נעצאגע 7—10 קילא 185—210 גולד.

כאלב-פעללע, נעגערכטע 6—8 קילא 370—380 גולד. ברוינע 10—12 קילא 445—470 גולד.

וויעגער פרייזע

וויצען, אונגארישע: 78—80. קילא 9.20 — 9,25 גול. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

כארן (נייא), אונגארישע 71—73 קילא 6,80 — 7. גול. פער מעטרצ'.

גערסטע פוטטער שע 60—64 קילא 7.25—9,50 גולדען.

קוקורוץ (אלט) 6,10—6.20 גולדען.

ריעזער טרוסטע נעראגיען. דיא אין איהרער בלישרעגנגייט 66000 מאנן אויסמאכטע.

מיט דעם רוהמע דער יאנישארען וואכסען אבער אייך דיא איהנען נעזאהרטען פייוולגניע, אונד אלס דיא שפאטערן סולטאנע איהרע מאנן נוכ מעהר אייף דיין שלאכטפעלדערן ואנדערן אין איהרען הארעמס צובראכטען, אלס יענע פיר דיא טוהק יא זא טרוירינג צייט דער פערוויכלונגס אייגנטערטען אייט, וואורדען דיא יאנישארען דיא צוכטאלענטע, פולטסע אונד אינקייזענע-ישטטע טרוטפע אונד דאס ווערקצייג יעדעס רעבעללען. איהרע נע-שיכטע בעשטעהט פאן דא אן אויס איינער פארשלויפענ-דען ריהע פאן עמפאיונגען, עיכארדונגען פאן סולטאנען, גראפזוויזיין אונד אנדערע האהען ווייהנפראגער, דיא וואורדען צום שרעקקען קאנסטאנטינאפעלס אונד דעם נאנצען ריינכע, זא דאס דיא אם עגדע דען סולטאנען נע-פאהרליכער וואורדען, אלס דיא אויסוואהלטינגן פיינדע.

דיא פערזוכע צו ריעפארען אונד אויסראוטגנגן האט, מען עגטערער קיינען נענינגערען ערפאלג אדער שיטיערטע אונד פיהרטען צו שרעקקליכען פאלכסטיראנניאנען.

ערטם דעם סולטאן מאהמוד II נעלאנגט עס, דיא צו פערנכטען. דיא יאנישארען האטטען זיך נאכדם אים מאי 1826 בעריים ערקלארט, אים א הרען דייהען 10000 מאנן צו איבערלאסטען, דאמיט דיעזעלבען אין פערשיעדענע רע-גימענטער פערטיילט ווערדען, אם 15-טען יוני יעדאך עס, פאר-טען דיא זיך אונד פערלאנגטען — וויא דיעס בייא יעדער איהרער פערשוואיגונגען דער פאלל וואר — דיא קאפפע דער פאריהמטטען שטאאטסבעאמטען. אללין דער עהמאלינע יאנישארענגיהרער הוסיין אגא. אן דער שפי-טצע דער דעם סולטאן פייענבריינגענען פאפרשי (קאנא-ניערע). קומבאראשי (פאמבראדיערע) אונד באסטאנדשי (וואכטער דער נאשען דעם סולטאנס), פאנאטיזד דורך דיא עגטפאלטונג דער פאהנע דעם פראפעטען, (ויאם נור צור צייט דער האכסטען גפאהר צו גשטאנען פפלעגט) אונד דורך דען באנגזלוך, דען דער מיסט (האהנגזייטע-טער) אונד דיא אולעמאס (פריעסטער) אייף דיא יאנישא-רען אויסגעשראכען, שלוג דיא אייפרירטע אייף דעם אם מיר דא פראפעטען, ווא איהרע קאסערנען שפאנ-דען צוריקק, אונד ליעס איהרע קאסערנען בעשיעסען אונד פערברענגען, וואבייא 8000 יאנישארען אין דען פלאמען אומקאמען. איינע קינדמאכונג פאם 17. יוני ערקלארטע דאס יאנישארענהער פיר אימטער אבגעשאפפט, אונד בעלעגטע דען נאמען יאנישאר מיט איינעם פלוך. דאצו וואורדע איין בלוטגערוכס צור פערוויסטערונג דער איב-רינגעבליעבענען שולרינגען נידערגעהעצט אונד יעדער פער-זוך דער יאנישארען, זיך ווייטער צו ערהעבען, אין בלוט ערשטיקקט, זא דאס זיך דיא צאהל דער הינגעריכטעטען אים פעבעמבער 1826 איף 17000, דיא דער פערבאנגטען איף מעהר אלס 20000 בעליף. נון קאנגען ווי מיט אוי, ווערער ערגאהרונג בענגנען:

(פאר-טעטטונג פאלגט)

כאנגקורז.

אן דער הייזיגען אפפענטליכען איזר. פאלקס-שולע איזט מיט 15. פעבעמבער 1886 דיא ששעלדע איינעס מלמד פיר תנ"ך, דשי' אינד דקדוק, דער צעלייך אין דיפלאמירטער פאלקסשוללעהרער זיין מיט מיט דעם יאהרעסגעהאלט פאן 400—450 פל.; אונד אם 1. נאוועמבער 1886 דיא ששעלדע איינעס מלמד דער אין תנ"ך, דקדוק אונד גמרא גרינדליכען אינטערריכט ערטהיילען כאנן מיט דעם יאהרעס-געהאלט פאן 350—400 פל. צו בעזעטצען. — דעפלעגאטען איזט דיא ערסטע אדער צווייטע ששעללע מאגען צוגעגעבן אידער בעפאהיגונג אידער בזוגערגען פערזוכען אונד אידרעס רעליגיאזשטליכען בעטראגען געבסט אנגאבע אידרעס אלטערס אונד אידרער פאמיליענגאהל בז 16. פעבעמבער 1886 אן דען געפערטיגטען איינ-זענדען.

דעש, 18. אוגוסט 1886.

פרגנין הארטמאן, שולפ-אוזס.

אתרוגים, גרינע לולבים

פאן פאדוא. כאדי אונד כאדוסא אין שאנסטער קוואלטאט, פערזענדען מיט דאבבגאנאסטזענגעל אונד אונד עגרטיפיקאט, פערזענדעט צו אייסרסט ביל-ליגסטען אנגאבע אונד אידרער פאמיליענגאהל בז 16. פעבעמבער 1886 אן דען געפערטיגטען איינ-זענדען.

דעש, 18. אוגוסט 1886.

פרגנין הארטמאן, שולפ-אוזס.

אתרוגים, גרינע לולבים

פאן פאדוא. כאדי אונד כאדוסא אין שאנסטער קוואלטאט, פערזענדען מיט דאבבגאנאסטזענגעל אונד אונד עגרטיפיקאט, פערזענדעט צו אייסרסט ביל-ליגסטען אנגאבע אונד אידרער פאמיליענגאהל בז שעללונג

E. H. Lackenbacher, Triest.

ברגנער שטאפפע

פיר איינען עלגאנטען זאמטגעריאנגג אין קופאנס צו פסר. 3·10 דאס זינד 4 ווד. עללען יי-דער קופאן

אים פל. 4.80 אים פייסטער, אים פל. —.7 אים האבזינכטער, אים פל. 10.50 אים אללערפיינסטער

עכטער שאפווארע,

אוויא קאמפגאגיע אונד אינבערגיתיישאפפט פערזענדעט געגען נאכנאהמע דעם בעסטאנדס, דיא אלס רעעל אונד פאליד בעסטבעקאנגט טוכפאבריקקס-ניידערלאגע

SIEGEL-IMHOF in Brünn.

ערקלארונג: עדער קופאן אים 3·10 מטר. לאנג אונד 136 צטם. בייט, דאהער פאללקאמטען גגיגגער אייגן קאפפל, הערגן-אגיגג.

דיא בעקאנגטע פאבריקשאפ אונד בעריטשגרע לייסטונגספאהיגקייט אבגיער פירמא בירגט דאפיר, דאס גור דיא בעסטע וואארע אונד נעגוויא נאך דעם גע-וואהלטען מוסטער גלייכפיגס ווירד.

דא יעטצט יעדר פיעלע שייגגלפיגסטען אינטער דעם מאגטעל „ברגנער-וואארע" אידר אינזיעגען טרייבגן, פערזענדעט דעמגטגגען אבגיג נידערלאגע מוסטער גראטיס אונד פראנקא.

ארגאלד כאדנס גראבשטיינלאגער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שבת אונד יום גשפערט.)

עמפפעהלט זיך אללען יעגען, ווערבע דיא טרייזיגע ספלוסט דעם גראבשטיינזטעגגעגס צו פיללען האבען, — ווערד שאגע גראבשטיגגע אים מארמאר אונד גראגיט ווגר אין גראבסטר אויסוואהל פארראטה, כאדרעגטע גראבזייזיגגגען, ווערד שאגע שריפ-טען מיט עכטער פערגאלדגג ווערדען בעסטגגגע אויסגעפיהרט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12.

פערשיעדענע נייאגריישען.

* (בערכטונג.) בעצוגליך דער נאכריכט אים ש. א. איהעל (וועלך איז "נגסטע מאנאגנומער) ווערדען ווי ערוכט מיטטהיילען, דאס דיא איזראעליטישע געמיינדע פאן ש. א. איהעל, דיא זיך לעטצטען זאנטאג אלס איטר, אטראקטיוסעגעגעמיינדע קאנשטיטואירט האט, איך פריהער מיינע שטאטוס קוואו נעגע מיינדע וואר. דיא וואר נור נכט אלס איטר, אטראקטיוסעגעגעמיינדע קאנשטיטואירט. גלייכצייטיג טראגען ווי נאך דאס גערעגענטער דער קאנשטיטואירונג דער פריהערע פארשטעהער דערזעלבע קעללנער אבראנגטע. אונד דערמאנעס גראם צום פארשטעהער געוואהלט וואירדע.

* (דיא שחיטה.) דיא פרעאגע אין דער שיינען) דער שייינעריישע מהרש"ט שטעפאן אין גנגה, דעסען צייטונג. דיא מהרש"ע נעגען אנגאטהגע קוואלדיא צו שטעגען, שאן אין ווינעם מטעל לעגען, האט עס הערוסגעפונדען, דאסס דיא "יישע שראבטעטראע אייגע "גרייאמע" דיא אונד "מהרש"אלדייא" בעריישע דעם אייגע. ווייהען בריכט מאן וואהל נכט עדסט צו זאגען, ווא גערادע דיא שראבטונג נאך שטרענג יידישעם רישם דארייט בעראכט איזט, דעם מהרש"ע אין שנערלעם עדרע צו בעדיישען. דאמיט עס נכט לאנגע צו ליידען האבע, וארום זאגסט ווערד בייא אינו זא פרוואנלוך דארייט נעוועזען, דאסס דאס שראבטעטסטער מיטע אייגענע, נאך זא "יינציגע שראבטע (פנומה) אייפיייע" אנרעדעוויזיס איזט עס אייך בעדאנגט, דאסס פערדע מערדצנישע מאצאטען דאס פרייס פאן אייגעם נאך יידישע רישם געשראבטען פערד פיר נעגעסבארער אונד דער נעמונדרטע "יייש צוראנלוסער דארטען, אלס דאס פאן דער סטעטמלאזען אבטיילונג הערוהרטיגדע, דער נעגפער מהרש"ט שטעפאן" איזט עדאך אנדערער מיינונג אונד ער דאס מערקווירדיגער "יייזע אייגען" דאבבינגער געפונדען, דער דיזע דיזערמיינונג אנשליעסט, דעם איזט דאס דאך אבערגלאבען אונד דאס דאך מערקווירדיגער איזט, דאס דיזע אנדערע אייגע אין דאס מעקווירדיגער אונד דיזע אייגע אין דאס מעקווירדיגער אונד דיזע אייגע אין דאס מעקווירדיגער אונד דיז

געדמען, אדער איז דיא טיר קיין א. אדער נאך אסטערר־ר־ב־אינגאר־ן, אדער — וואס דיא מיסטע וואהרשיינלעכקייט האט — איז פעלד־לייכט איינע מאכט. דיא איז דעם באלקאן קיינע אן וויכטיגן אינטערעססן האט. צ. ב. דיא טשי־לאנגה, הויבט בעשטיממט?

דאס איז דיא אבעגע אונד האביכטיגע פראגע, דיא הייטע אומא דיינגעדעד ווערד, דא אין בולגאריען טראטזאכליך אייגע רעיאל־יזאן צו גינסטען דעם פירס־טען אונד אנדערע אנדערע אין פרעמדלאנד אין דיא גראסמאכטע גאר נידט אנערקענט געדעגטע האבען. אלס דאס בולגאריען אויך פרעסען פרעדלך דען רוססען אבעגעשלאגען ווערדען. דיא דיפלאמאטען פפרעגען מאנכמאל אן דיא אפלקער, דערען שיקן זאלדע דיא בעשטיממטן וואלדען, צו פערגעססען דאבען דיא פעדלליכט דעסמאל פערגעססן, דאס איך אין בולגאריעם פאלק עקסיסטירט, דאס דיינען פרעסטען פרעגאטעדט אונד בערייט איזט, פיר איהן זיין בלוט צו פערגיעסען אונד בערייט דיא בע־שטאנען אונד גרוסטען פערראטהער. דאדטהרן צו שיקקען, וואהרן דיא גערארען אין דיא דאלדן?

דיא נאכסטען טאגע פעדלליכט שאן דיא נאכסטען שטונדען מיססען אונד אבער אלד דעגע פראגען אבעשלוסס בריינגען.

דיא אבזעטצונג אונד געפאנגענאהמע דעם פירסטען אלעקסאנדער

איזט נידט — דיא אין דען עדסטען טעלעגראממען מיטגעטהיילט וואר — אין ווידדן. זאנדערן אין אפ־פאר זיך גענאנגען. דאס בעשאהענע דרעיטעגע פאן דיסטעגריד לאנגעט וואהסען. נאכדעם אין אל־לער שטילע אין זאגאנא. דיא קאדעטענשולדע פאן זאגאנא שראמס זיך דען אנגעקאממענען אן. דיא דען פאראמס דעם פירסטען אטרינגען. פפיעדעד אנגען מיט דעדאלדען אין דאס שראפפטמעד דעם פירסטען אונד אפדאנקונג, וואהרעד דיא וואדאשען געדעדען אלס דעם פירס־טען, האד דער צאר דיעפען. דער פירסט וואהרד דאנן גערעדטאם אין אינגען וואגען גלדאבען; דיא הין ער גאפראבט וואהרד, אוזט אינגעלאנגט.

אן דען שטראסענקאנטן פערקונדעטען פלא־קאטען, דאס דער פירסט. דער דורד דיינע רוססען פיינדליכע פאליטיק. דאס לאנד דעם וואהנע עגע־גענגפיהרטע, פיר אינסער אבגעוועטעס דיא. דעגן בולגאריען קאנגע גיר אינסער אינער רוססטען פא־לטיק גערעכנען. דיא פראקלאמאציאן וואר אבר פאן זאדסען מאנגערן אינטערשריעבען. דיא דעם פירס־טען אינסער אנפאהרונג דעם פ ע ר ה א ר בען אין פרעמדען איז, וואהרד אבער פאן פ ו ל ט א מ א ר ־ ר, דעם עדצבשאפט פאן קאלאטשא אונד אטרקאפשאן דער דראוא אונד פאראנגעגע־גשלאגען, מאמאר שיקקטע דען מאפפ דעם פער־האר בען. 40 טירקישע פאהנען (דאסשיידד מיט האלבמאנד אונד שטערן) אונד ומגעטעגע בייטע דדעם מאנגע נאך אפען. באדד דאדדיד צאנ. ב אל־ ב ע ג פאטשא מיט 20 טייזענד מאנן גענגען דיא פעס־טונג ומגעטע (אין באפנען). אבער דיא בעפעהלס־האבער דער פעסטונג, פעטער ק ע ג ל ע ־ ־ ־ ט ש אונד בראוים ש ט ע ר ־ ־. פערטהיידיגטען דיעזע מיט גראסטער הארטנאקקיגקייט, ומגאנגע, בזו דאס דער דעם קריסטאפ פ ר א נ ג ע פ ה ן אונד פראגען ב א מ ט ־ א נ ־ אנגעלאנגט וואהרן. דיע־זע וואהרען זיך מיט גראסעם אינגעטטמם איזט דיא טירקען, דיא פאלשטאנדיג אינפגעריבען, וואהרדען, דאס גאנגע לאנגע מיט 60 פאהנען וואהר־דע צור בריטשע געמאכט.

דעם וואהרן דיא דעשטען דעגע, דיא דיא אונגארן גגעגע דיא טירקען ערדיינגען האבען, אונד דדיעזע גערבייטטטע אייגטטטיגע דעם לאנדע עגם אינ־גרוסקע. דיא באנגגדהעדדיגן פערטרייטען נאמדיד גנעמדער דאדדיד, דאס סולדעמא עם גגעמדד נידט וואגען ווידד, גאר אונגארן צו דאמטען, אונד דדיעד עד דעדם דא טדען וואלטטע דא שטטעטטען דיא דיא אדד דיא גראנגגדיגע, דיא אנגגדיגע אונד אנגגדיגע־גגאמטטע, אונד דאד פרגיגטע גגדאדדע דדיעזע פאפאדדא אבער דיא גראטטע מאכט אונד אבער דען גראטטען אינפדדוס אם דאנדע, דיא אנדדעדען באגגדדדדדען אונד מאכטטיגען לאנגע אנגאנגדע אונד אנגאנגדע דדיעזע דדאנדעם. אלס אן דיא פאבדעדטיגע דדיעזע דדאנדעם.

אנטער אלדען אטטטאנדען דאס דיא נאכ־דיכטע דאס פרטטאן פרדעטאן נאבדעם עד דען אדדשטאנד אן דדיגדטטיגע אין דדיגדטטיגע אין דדיגדטטיגע אין

• (גערואלטזאמע אינם פייער גערטנער) וואורדע גילך אין ווידע אין דעם רוסישן־פאלנישן שטאדטצן פרוסוכא. דארט וואר אין דער נאכט אין בראנד אויסגעבראכען, ווערבער מעהר אלס 120 הויזער פערניכטעט, דרייא הויזער אונד איינע פרוא אומען אין דען פלאמען; אים, צוקלא צווייטהייזער פערוואנען בלייבען אונגע אבראר. אלס דיא בויערן אויף דער שטראסע פערן ומעלדע וואדען אונד דאס אנגליק בעשפראכען. דאס צוזאמענ דער ווינד ווא־דאנגסקרבא. דען דיא — מאן וויים ניכט, אים וועלכעם גרינדע — דער בראנדשטיפטונג בעשולדיגטען. אים אדען צו שטעכען. שפערדטע דיא פאדיא דען וויגען אין. דאד דיא בויערן בראכען דיא טהירען דעם געפאנגנישעס, שרעפפטען דען ווגען צום בראנדאדטע אונד שלידערטען אדען אין דיא פלאמען. עס געדאנג דעם אנגלקלכען דרייי־מאד, אים דעם פיעד־מעד הערוסטשטיפטונגען, ער וואורדע אבער ערעטמאל פאן דען בויערן ווידער אין דיא פלאמען צורקגעשטאסען, וויא ער ענדליך דען טאד פאנד.

• (אין גרעד מילטאקט) האט זיך דיעזע וואכע אין טעמעשוואר אין פרעמדע־אנגלעגענהייט אין דען נאכבאראנען אין אנגלאנד דער דארטיגען אויזנדאנדלער קרעשעק אונד קאמיטשעק דאס דער אבגעלייטונגען דר אסטע דעם 60־טען אינאנטערעס־רעגימענטס, אים נאגעל צו מיטען, דא ער אבער אבער דען פייער ניכט אייגע ווערדען קאנגטע, נאגנגע ער דען קאמפ, פערדראנגט גראב, איינען גרינד, שיפט אי. ז. וו. דער קאמפ דיעס זיך דאס ניכט געפאלדען אונד שרייערטע דעם אפיציער דעסטען בעליידי־גונגען צוריק, וואריים דער אבגעלייטונגען דען וואבעל צאנ אונד דעם קאמפ אייגע לעבענסגעפאהר־ליכע וואורדע אם קאפפע אונד אייגע לייכטע פער־לעצונג אויף דער דאנד בייבראכטע. פאן דיעטען דער אבגעשאדטהייפטמאנשאפט וואורדע אין דיעזער אנגלעגענהייט וואפאר דיא אנשטרענגונג א׳ גנגלייטע.

• (83.000 גילדען פערא נגטרייט.) בייא דער „פערא־יגונגען בודאפעסטער הייפטשטאד־טישען שפארקאסע" וואורדע אייגע גראסע דעפ־ריזדאציאן פאן דעם קאסיער קארל פעלדער פערא־אבט, דער בעריים 21 יאהרע בייא דיעזער אנשטאלט אנגעשטעלט וואר. דיעזע קאסיער וואורדע דאס גראסע פערטרוען עגטגעגענגע־בראכט, אונד דיעזער אומשטאנד איזט עס, וועלכער עס עמאגלכטע, דאס ער אייגע שטראפלוכען מאניפולאציאנען וויט אהרען אנגעטרעטען בע־טרייבען קאנגטע. דאס באדעגטשפיעל האט דען קאסיער אנגעלאקקט אונד ער אפפערטע דעמזעלבען דיא גראסע סומע פאן 83.000 גילדען, דיא ער דער שפארקאסע פערא־נגטרייט האטטע, דער שארען דער שפארקאסע איזט דורך דיא קריזיא דעם קאסיערס אונד דורך דעסען פערמאגען טיל צום גערינגען טהייל גערעטטעט. פאנגעסטעלטן וואורדע פערדער פערהאפטעט אונד ער האט זא־פארט בים ערסטען פערהאר זיינע שולד אייגגע־שטאנדען.

• (יאזעפ פיר כע ר) דער שטייגישע ארבייטער, דער אין וויען דען שטעפאנסטהורם צו מיטטערנאכטלכער צייט בעשטיגט, אים אן דעסען שפיטצע אייגע פאהנע צו ערדען דעם געבייטטטאב־גען זו. מאנעסטאב צו בעפעסטיגען, ערהיעלט נאד נאכבאראנלוך פאם מאנארכען אייגע הויפטפאהנע אהרטיגע אוהר וואמיט קעטטע, דיעזע שפענדע וואורדע פירטער פאהנגעסטעלן פאם פאבריקגעבע־דיגטען בארא דיים אייגטערגעטען.

• (דיא אייגשרייבונגען) אין דיא וואלדקטשלע דער אזד. אדטהאלטגגע־מיטיגע אן פרעסבורג פינדען אין דען נאכטטען טאגען אדרען אבטשלוסס. ווייל ערלייטען דיעזע גערעגגרטיגע. אום אינגערע גרלוטגגטגגאבטטען — דיא ווייל דאס שאן מאט געטאן — נאך אינמאל אייגע דיעזע פיר דיא ערגעזעטגונג דער יודשען יוגגד זא דאגיטטגע אנשטטע צו דעגגען אונד דאסגעלדגע וואגטטגגג

פרענומעראציאָן־אינלאדונג.

ווער עהוכען אונזערע געהרטען פרענומעראציאָנס־שרטען צו ענדע געהט (וואס נאנץ ד י ר י ש ל י ך איז איהרע „אדרעסס־שליישע" אנגעציינט איזט), איהרע פ ר ע נ ו מ ע ר א־צ י אָ ן נ י ש ט ס צ ו ע ר נ י י ע ר ן, דאמיט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטאריונג ערלייד.—

איך בישטען ווייר דיא אדרעססע דישלך וויא פאלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

האבשטראסע נומער 1. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

געשעפטסבעריכט

פאם בודאפעסטער יאהנס־מארקט.

דער עשטע אבגעלויפענע יאהנס־עגמהיים־טונגסמארקט כאנן צו דען בעסערען געצאהלט ווערדען. פעלע לאנדעספראדוקטע זונד אים פ״־זע געשטיגען אונד האבען בעדרייטענדע פערקייפע מאנכער ארטיקעל נאך דעם איינלאנדע שטאטטגע־פונדען. אין לעדער, פעללען, בעטשפעדערן אונד רויהוואארען געשטאלטעטע זיך דאס געשאפט בע־זאנדערס גונסטיג. —

געטרייד־געשאפט. וויצען וואר פאריעסטען פיעל צו מארקטע נעבראכט. דיא קויפלוסט וואר גוט 20000 מעטער וואיזדיג פערקויפט.

ווייצען, חדש־, (נייע) 1000 מעטער 81,5 קילאגראמס 9.30 גולדן, 100 מעטערצענטנר 81,5 קילא 9.35 גולדען 700 מעטער־צענטנער 81.3 קילא. 9.45 גולדען, 200 מעט׳ 81 כ. 9.22½ גול. 400 מעט׳ 80. קילא׳ 9.40 גולדען. מעטעד־גאדען 200 מעטערצענ. 80.5 קילא 8.40 גולד.— וויינגבוריגער 1000 מעטערצענ׳ 80 קילא, 9.35 גולדען. — אבערטהייס (נייא) 300 מעטערצ׳ 80. קילא 9.15 גולדען נאדראיגגאיישער 400 מעטער־צענט׳ 78, קילא 8.85 גולד. (אללעס פער 3 מאגאסע.)

דיא אמטלכען געטריידע נאטירונגען דער הויזיגען קארנהאללע זינד: וויצען:

קוואל.		טהייס:		פעסטער־בארען:		נאדראיגגאר:	
		fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr	fl.kr.
77	קילא	8,65	—8,55	8.70	—8,60	8,75	—8,65
78	„	8,75	—8,70	8.80	—8,75	8,85	—8,80
79	„	8,85	—8,80	8,90	—8,85	8,95	—8,90
80	„	9,	—8,90	9.05	- 8,95	9.10	—9, —
81	„	9,05	—9, —	9.10	—9,05	9.15	—9.10

כארן 6,60 — 6.80 גולד.

גערסטע, פוטטער־וואארע 6,45 — 6,75 גולד. קוקורוזע (אלט) 6,50—6,55 גולד.

האפער. 6,30 — 5,50 גולד. פער כאסטא.

יעדערמאנן איילט, זיין הויז צו ערייכן, בעפאר נאך דיא נאכט אללע הערזענביכס; דיא טייבער פירען איהרע צו בייהען זייטען מיט שליייפען בעלאדענען מיילהויפע ראש דורך דיא עגגען שראנען; דיא וואססע־, אונד לאנד־טראגע שייען דיא איהנען עגשטענגעמאסטגרען אן, דא זיא נים איהרען קויפר איבער דיא שרטען געוואלטגען לאנגען שמאנגען דיא נאנצע בי״שט דער שראססע איינ־נעהמען; נאנצע יודעל פאן הונדען קאמטען הייולענד אויס דעם פייערדאפע הערפאנגעשריטט אונד קאמפען אום דיא איהר דען מארקטפלאטצען צו ריקגעלאסטענען אב־פאללע.*) יעדער נרייבינע בעאיילט זיך, יע פיהער אינ־טער זיכערעס דאך צו גלאנגען אונד ווידדע עס פיר איינע גראסע נאטטעסטרוטונג אנזוהען. אינטער זיעלד׳ פאר־וואנד אומטער פאר דעם מארגענגראנען דעם מיטצעיטט זיין הויז צו פערלאסטען. בעזאנדערס מיסטע דערינגינג, דער צו דריעטער צייט איבער דען ע ט מ י ר ד א נ־ס ל א ס ט ן צו נעהמען וואנטז. אונגעהייעען מוטה אדער נאר קיינע עראפחרונג בעזוטצען, דא זיך איהר דיעזעס פלאטץ דרייא מאהרע אים דער קאסטינע דער יאנישארען אפ־גען, דיא, וזענן זיא בייא נוטער לייגע זינד, נוכט זעהר

*) דיא שראססען דער מאהאמעדאנישען שטאדטע וווסטעלן בעקאנטלרך פאן הער גלאזען הונדען, דא דער מאהאמעדאנער עס פיר איינע נאטטע זונדע הלאל, איינען הונד צו מאדטען.

טערמינע־געשעפטע. וויצען פער הערבסט 8.97—8.99 גולד. האפער פער הערבסט 6,36 — 6.38 גול. קוקורוזע פער יוני 1887 6.72—6.73 גולד.

מעהל־פרייזע (פער 100 קילאגראמס זאמטט זאק פרייא אב פעסט:) נומ׳ 0: 16 גולד. 60 קר. נומ. 1: 16 גולד. 30 קר. נומ. 2: 15 גולד. 70 קר. נומ. 3: 15 גולד 10 קר. נומ. 4: 14 גולד. 70 קר. נומ. 5: 14 גולד. 30 קר׳ נומ. 6: 13 גולד. 60 קר. נומ. 7: 13 גולד. 20 קר. נומ. 8: 12 גולד. 50 קר. נומ. 8½: 11 גולד. 60 קר. נומ. 8¾: 9 גולד. — קר. פיינע קליע 4.60 גולד. גראבע קליע 4 גולד. 20 קרייצער.

הויזוזנפרייטטע: ערבסען אונגאריש נייע צו 9 גול. לינזען —.14—20 גול. פיזאלען גראסע וויסע נייע 8 —8,50 גול. צווערגל־באהנען 11,50 גול. יאהע הויזזע 4,90—5,20 גול. הויזזע ברייט 8.75 גול. מאהן גרייזער — גול. בלוער 30—32 גול. קומטעל 28—33 גול. וויקקען גול. — האנזאמען 8,75 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

ערדאפעל נייע 2,30—3 גול׳ פער מעטרע.

שפיריטוס. נייע מעטראדע. אים קליינען 27.50 גול. אים גראסען —.27 גול. אלטע מעטאדע 30 גול. אללעס פער 10000 ליטער־פערצענט.

שלייאיטען אלטע וואארע צו 30—60 גול. יע נאך קוואליטאט.

טרעבערד־מצנז פאן 20 — 25 גולד.

באראוויטשקא (וואכאלדע) נייע עטטע וואארע צו 38 — 45 גולד. (אללעס פער הקטאליטער.)

צוויטשקען. באסנישע צו 16.96 גולד.

צוויטשקען־מוס (לעקוואר). סלאוואנישער פער אק־טאבע־גאוועמבער 17,25 גול. באנאטע 14.50 גולדען.

האנף. נעלייטעטער גול. 19—,20 וואכסהאנף.

וואכס 128—133 גולדען.

קנאפפערד. 7,25—14 גולד.

שאפפלדע. אם מארקטע וואורדען צוזקע 40000 שטיק פערשיעדענער פאטען פערקויפט. אונד צוזאר: דייטשוואללנע פאריאהרינע צו 2.60 — 3.20 גול. דיעזיאהרינע צו 1.40—2.20 גולד. באנאטער פאריאהרינע 1.80—2.20 גולד. דיעזיאהרינע 1,20—1,80 גולדען פער פאאר. סערבישע פאריאהרינע צו 75 — 85 גול. פער 100 שטיקק. באסנישע אונד קראאטישע 60—65 גולדען. שרקיטשע אונד מאצאדאנישע 50—55 גולד. פער 100 קילא. (אללעס פער 2% וואכאטט.)

שטקק.

נוספפעללע 75—110 גולדען פער 100 קילאגראמס.

קוטצפעללע. שוהפעללע צו 110 — 144 גולדען. האנדשוהוואארע צו 48 — 50 גולד׳ פער 100 קילא אב 2 פערצענט.

לאמפפעללע. ווענבוריגער צו 55 — 88 גולד. גרבערוואארע צו 75—78 גולד. קרישנערוואארע 95—105 גולדד. דייטשוואללנע צו 30—60 גול. (אללעס פער 102 וואהלגיוויכט אין דען שפאסען זינד, דיא זיא מיט דען אין אידרע האנדע נעפאללענען פרעמדען טייבען. איין יעדער נרייבינע מוזקלמאן (מאהאמעדאנער) יחשבע זיך דעמאך, זיינען פיסס איין דיעזען פלאטץ צו יעטצען, צומאל עס זיינע פפליכט איזט. ענגען ווערז דעם קאנאנס צו קענגען, אונאנד „יעדער איין נאר איזט, דער דיא נעפאהר זיכט, אהנע וועלכע ער צו בעשטעהען פערמאג.")

שאן האטטע מאן דען צאפפענשטייך מיט האלצ. ششאבען איין איזעם בעשטע אבגעשראמפעלט, אלס זיך אין איינער דער איין דען עפטיידאן פיהרענען שראסسען צוויייא מאנגער בעגעגנעטען.

דער איינע איזט איין אין איינען לאנגען וואלאנישען מאנטעל נעהילליטר פרעמדער, מיט נראגען מאנדאלען, אי־נער בריישען מאטע אן דער זייטע, ער שיינט עטוא פיעציג יאהרע צו צאהלען, אונד זאוויטט זיינע נעזיכטטצע אונד נעשטאלט אין דער דונקלהייט צו ערקענען זינד, איזט עס אין שטארקער, וואהרנעוואכטנער מאנן מיט איינעם נשמנאהרטען נעזיכט, מיט שאנען מאנגעפצינען, ווילד, בעס אבער אין דיעזעס מאפנעטע קיינע נעדיגנע פורכט אונד יגנעס אינבעראוהיגע צאנען פערראטה. וויילבעס דען מענשען, דער צום ערטענמאל זיך אין איינע־פרעמדען נראסען שאפט בעפינדעט. נעוואהרליך צו ער־פאסען פפליגט.

(פאָרטזעטצונג פאלגט.)

אין באסיסט.

דער מוזיקאליש געבילדעט, אונד מיט גוטער שטים־מע, פינדעט בי״א מיר דויערנדע אנשטעללונג מיט איינעם איינאממענן פאן 12—15 גולדען מאנאט־ליך נעבסט פרייער כאסט אונד קוארטיר. דעפ־לעכטאנטען וואללען זיך בי״ז צום 1. סעפטעמבער בים געפערטטען מעדלען. MOSES KRIENER

Ober-Cantor in Galgócza a. d. Waag.

אתרוגים, גרינע לולבים.

אין שאנסטער קוואלטאט, פערזענדען מיט ראבבי־נאטס־צערטיפיקאט, פערזענדעט בילליגסט בי״א רעכטטיגער בעשטעללונג

Chaim Feldmann, Triest.

אדאָרף ראָטה׳ס

הערבע, אונד קנאבענקדייד־לאנגער בודאפעסט, לאנדשטראססע, האלבקאפעלגע.

עמפפעהלט זיין וואהלאסאָרטירטעס לאנגער פאן

זאָממער־ אונד הערבסטאָנצוגען

זא אויך האוזן, גוללעטס, אבערצוגהעד, ווינטער־פאללטאטס, האוזאלאס, מעקסיקאנער, שטאדט־אונד דויזע פעללען, זא וויא קנאבענקדייד (בלי חשש שעטנז). נאך נוטטער פאאון צו דען בילליגסטען פרייזען.

בעשטעללונגען נאך מאאס ווערדען בינגען 24 שטונ־דען מיט אויסנאהמע שבת אונד י״ט אנגעפערטיגט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12.

קאָנקורז.

פאַן זייטל דער אייט. אדה. איר. נעמיינדע צו מעזאָ-קאוועשד ווערט דער קאָנקורז אויף אייגען הונגאַרישען משיעבר, דער צוגלייך שייכט קוראַ זיין זאַלד, עראַפּעטש. דערזעלבע ערהאַלט אייגען וואַ, בענעלוכען גערהאַלט פאַן אכט ביז זיין גולדען אונד פריי וואָהנונג. נעבענאייגנקנפּסט ווערדען דייער בעשפּראַכונג. דייזעשפּעזען ווערדען נור דעם אלעגעמיינען פערגינסטיג. דער קאָנקורז דייפּט אם 7 מען סעפּטעמבער ד. י. אב. ציספּראַכעפּאַרטראַ ה בען דעפּערעמאַנטען מיט ציינגיסען אובער דיא טיקליט אים פאַכע אונד אובער אידר פאַרדעקען פאַן 3 אייט. אדה. דאַבענען איינגעשטעלט, פערזאנליך דייער צו ערשיינען.

מעזאָ-קאוועשד, 1. (Mezö-Kövesd) אייגוסט 1886

מ ע ל ב י אר ה א ר א נ ג ר פראוס.

קאָנקורז.

אן דער הונגעריש אפּפּעזיטוריכען אויר. פאלקס-שולע אויס מיט 15. סעפּטעמבער 1886 דיא שטעלע אייגעס מלמד פיר תורה, רש"י אונד תרגום, דער צוגלייך אין דיפלאמיטער פאלקסשולע-פרעדיגר זיין מיט מיט דעם יאהרעסגעהאלט פאַן 400—450 פל.; אונד אם 1. נאָוועמבער 1886 דיא שטעלע אייגעס מרמה, דער אין תנ"ך, תרגום אונד גרייזלוכען אונטערריכט ערטהיילען פאַן מיט דעם יאהרעס-געהאלט פאַן 350—400 פל. צו בעוועזטען. — דעפּערעמאַנטען איז דיא עדסטע אדער צווייטע שטעלע מיטען ציינגיסע אידער בעפאהיגונג, אידער בוהערינען פערוועגונג, אונד אידרעס דערלייאַ דשטרינען בעטראגען געבעט אנגאבע אידרעס אלטערס אונד אידער פאַמיליענצאהל בין 10. סעפּטעמבער 1886 אן דען געפערטיגטען איינ-זענדען.

ד ע ע ש. 18. אייגוסט 1886.

פ ר אַ נ ץ ן ה אַ ר ט מ אַ ן, שולפּראַזעס.

אין באסיסט,

דער מוזיקאַליש געבילדעט, אונד מיט גוטער שטימ-מע, פינדעט ביא מיר דויערנדע אנשטעלונג מיט איינעם איינקאמען פאַן 12—15 גולדען מאנאט-ליך געבעט פרייע קאָסט אונד קוואַרטיר. דע-לעגטאנטען וואָלען זיך בין צום 1. סעפּטעמבער בים גאַפּערטגטען מעלדען. MOSES KRIENER

Ober-Cantor in Galgócz a. d. Waag.

אנצייגע.

אנלאַסליך דער דעראנאהעדען האַהען פייראַנע עמפּעהלע איך דעם געערטען פולקים מיין דיך אסאַר-טירטעס לאגער פאַן **מחזורים** מיט דייטשער איבער-זעטצונג פיר'ס נאטעע יאהר אין 9 פלעגאנטען אינגאנדען א 4 ביז 10 גולדען, פיר ר"ה ויו"כ אין 4 פלעגאנטען איינ-באנדען א 2.50 ביז 5 גולדען, פיר 9 באנדען א 2 ביז 3 fl. מחזורים 8 אהנע איבערזעטצונג פיר'ס נאטעע יאהר אין איינעם באנד א 60 קר.; אין 2 באנדען א 50 קר.; פיר ר"ה ויו"כ אליין א 40 קר. מחזורים שאטענאַרמאַס, אין 2 באנדען א 140 קרייצער; נעטעפּה אין 3 באנדען א 60 קר. — סליחות מיט אדר אהנע איבערזעטצונג א 15 ביז 50 קר. **סדורים** מיט אדר אהנע איבערזעטצונג פאַן 10 ביז 80 קר. אין מאַמפּאַיינגאנד פאַן 2 ביז 5 גול. אין ביין-אמשאַיאַן פאַן 3 ביז 10 גול. **תפילין ומזוזות** מסוכרים בשרים ונאמנים. עדסטע א 1.50 ביז 3 גולדען, לעצטערע 15 ביז 30 קר. **ספר תורות**, שאַן נעשריעבען אונד פערהעדייא, א 50 ביז 150 גולדען. איינגעריכטעט **שופרות** מיט שאנעס פאַן פאַן 3 ביז 6 גולדען. **טליתים** בעסטעס מאַטעריאַל, פאַן דייזער שאַפּיאַלע א 3 ביז 20 גול. **טליתים קטנים** פאַן שאַפּיאַלע א 50 ביז 1.50 קר. ווידענע טליתים בעסטער קוואַליטאַט פאַן 5 ביז 15 גולדען. גאַלד, אונד זילבערבאַרען (עטרות) א 50 קר. ביז 15 גולדען. בעשטעלונגען ווערדען, נאָ. ערהאַלט איינער עגטשעידען, בעדען אנגאבע, פער נאכנאהמע פראַנקע אונד נעוויסעסען, דאַסס געפעלליגט. אכטונגספאַל

M: E. Löwy's Sohn.

Verlagsbuchhandlung Budapest, Königsgasse 1

איין ראַבבינאַטסקאַנדידאַט,

ווערלעער צוי ערהאַלטונג אין אינעם קלייגען אדער פערוויילען מאַכטע, אונד דער העבראַאיש, דייטש אונד פראַנצאָזיש אינטערעסאַנטע, זוכט איינען הויז-לעהרער-פּאָסטען אויף דעם לאַנדע. — אנשפּרוכ בעשטיטען — גיפּפאַלליג אנטראָג אן

S. R. Wien, II., Taborstrasse 45, Thür 20.

אתרוגים, גרייע לולבים,

אין שאַנטער מוואַלטאַט, פערקויפן מיט ראַבבי-נאַטס-ערלייבניסען. פערוועגטע בוליטעסט ביא דעסטיגער בעשטעלונג

Chaim Feldmann, Triest.

1—2 מאַסטקאַבען

ווערדען אין אינעם ארטהאַלטס שטעגנ דעלי-גאַטען. דייזע (קנעדראַאַן עקעפּאַאַר) אן זאַלי-פאַרטיג גאַנצע פערפּעלטונג גענאַמען.

J. L. Schwarz, Budapest, Königsgasse 15, I. St. 9.

בילליגסטע אונד בעסטע בעצוגסקוועלע פיר ווייעדערפערקויפער!!

נ ו ר א ! **לראש השנה** נ ו ר א !

האַבעדענאַנס!

פאַן מיינען נייהייטען אין גראַטולא-ציאָנסקאַרטען אין ר י י ב ה אַ ל ט י נ ס ט ע ר איס'אַהל אונד קוגנס טפּאַלדער איפּפּזיר-רונג, פערזענדע איך פּראַבע נעגען פאַרהערינג איינגעזענדונג דעם בעטראַגנס אין באַאר אדער מאַ-קען אין האַמפּערטטעם מיסטערפאַרטיגטעס פאַן אללען 4 סערטען (52 נו.) א פל. 2.25. פייזקוראַנטע אן ווייערפערקויפער איך פערלאַנגען גראַטיס אונד פראַנקא.

J. Muskat, Cöln a Rhein.

(bisher Associé v. Max Victor.)

האַהערע

לעדר-אונד ערצייהונגסאַנשטאַלט

דעס

דר. לאַנדעסמאַנן אין סאַבאַדקא.

נעוויסענהאַפטער אינטערריכט אין זאַממטליכען דעפּאַרטעמענטען, אינדיוידועלליגען אונד לאַנדווירטשאַ-פטליכען פאַכען, — פאַרבעריטונג צוי אינאַהר. פּרייזליסט. פּרייזגנ. — מאַסיגע פּרייזע. — ווישע ערציעונג נאַך מוסטער דער פּרוהערען פעסטער אינאַהר יי. בריינשען האַנדעלשלע. אייפּנאַהמע פאַן שולערן (6—16 יאהרע) בין נאַך דען פּיעדטאַגען. — גראַטיס ערפאַלגע. — פּראָ-גראַמע גראַטיס.

נור פאַן מיר אלליין

זינד צו בעצעהען פּראַמע ענגליש מ אַ ט י אַ ס ה ע ר י נ ג ע גענאַנגס „פאַסטערינגע" 86 נער פאַנג אין פּנה קלאַ פאַסעל געפאַקט, אינהאַלט 30 שטיק פער צ ו ו י י א נ ו ל ד ע ן אַב הויז. ביא גראַסערער אבנאַהמע ווירד דער פּרייז ענט-שפּרעכענד רעדוצירט.

Majer Bravmann, Podgórze, bei Krakau.

אביש האַרטמאַנן אויס מישקאָלץ

בשטעט אים צ שפּיר וואַ'אַהל זיטצען דער פּרעס, דען אלס דער הויפּטען, דיא שטרענג בשרי, נשט אונד בוליגע קאָסט האַבען מאַכטיג פּרעמיע ערהאַלטן אין דייזלעבען, בוליגעס קוראַטיר.

גליכצייטיג בשטעט איך אַרטהאַלטסע, אל-טען, אדער קנעדער, דיא וואַ נאַך בודאַפּעסט שיקקען, אין פערפּלעגונג צו מיר צו געבען. — אדרעסע:

A. HARTMANN, Trommelgasse 10, I. Stock, Thür 31.

וואונדער דער אינדוסטריע!

איינע טויזענד שייקק

אומהאַנגטיכער

פאַללקאמען קאַמפּלעט, אויף פיר דיא נ ו אַ ס מ ע דאַמען, אין אללען עדענקליכען מאַדעפאַר-בען, אין נייא, בייזע, שוואַרץ, בלאַע, ווייס, שאַטטיש, מוריש, עטע. ווערדען וועגען הייזונג דער לאַנדאַלע אים **fl. 1.** פיר שייקק פערקויפט אונד מישעלעכ נאַכנאַהמע פערזענדעט דורך:

Moritz Apfel,

Versandtgeschäft, Wien, II., gr. Sperlgasse 3.

נור דיא פערזעהען זיך מיט מיינער פראַמבע לאַ-גען אים דיא מיינען בעטראַכטעט ווערדען.

איך פאַנגע **ווערבוואַרען** אויף פאַנעטע בשרי

הערטיס בעזעהרע איך מיך דעם ס. ט. פּובלי-קום דיא ראַפּיכסטע אנזייגע צ מאַכען, דאַס איך מיר הויער איינע ווכם וואַרענפאַבריק אינטער דער פירמא „פאַנעטע דעא גראַסוואַרייגער ערלייוואַרען פאַבריק", ערריכטעט האַבע, וועלכע פאַן הייזונגען וואַ איך פאַן אנדערען גאַנץ זמניגי אויסוויזיס אוזע. עס ווירד שטעטס מיינע אויסגאַבע, ווען דעם ס. ט. פּובלקום ביא בוללען פּרייזען, דעפּעלער עפּפעקטיריג געבעסט הכשר פאַרצוגליכע וואַרע צו לעפּערן. אם נעוויגסטען צשפּריך בוטשעט

אדרעסע: אר'ן פאַנגעטה.

PANETH LEO, Nagy-Várad, zöldfa-utcza.

שוואַבערטהייל-פאַבריק

Johann Albrecht,

Budapest, Andrássystrasse 48. Oktogonplatz.

פאַבריקאַציאָן פאַן שוואַבערטהיילען אללער פאַרבען, אין דען נייעסטען פאַרבען אונד דער שאַנסטען אויספיר-רונג. לאַגער וואַסערדיכטער

שוואַבערצייגע דאַר-אַרטיקעל.

שטייגנ פאַלדיג בעדיעגונג. פּראַוויזאָריש פּראַבע ווערדען פער נאַכנאַהמע פּראַבע עפּפעקטיריט.

קאַרל הערבסטער,

מעכאַניקער אונד גאַהמאַשינען פאַבריק-נידערלאַגע.

בודאַפּעסט, קאַרלסרינג נו. 3,

הויפּטיעס הייז.

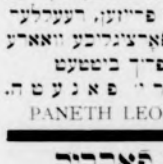

עמפּעפעהלט דיא נייעסטען פאַטענטירטען מאַזיר-קנאַפּפּ-דאַך-מאַשינען, אינגעמעהליך פיר עדע הויזהאַלטונג, אייזע ווע-כער אהנע אנשטרענגונג דער איינע אין איינע ششטער 60—100 שאַנ-סע קנאַפּפּאַכער פערפערטיגט ווערדען קאָנען. פערנער נאַסע אייסוואַהל אין אַרזינאַל ווייעלע-ווייזאַן פיר הויזגעבריי, וא ווייא אויך פיר מאַנגעל-, אונד דאַמענשניידער אינ טערמאַכער, אַרזינאַל-האַוזע, ווענגע-אַנ-גע-עלאַסטיק אונד שטריקמאַשינען. הויפּט-רעפּאַראַטור-ווערקשטאַטט פיר אלדע נאַפּפּזינען נאַהמאַשינען אונטער 5 פלאַהרענדע נאַראַנטיע. פּרייזע נעגען ראַפּען צו פל. 1.25 פער וואַכע אדער פל. 5 פער מאָנאַט. — אדרעסע:

Karl Herbster, Budapest, Karlsring Nr. 3.

אַדאָלף פּיין'ס האַנדעלסאַנשטיטוט

בודאַפּעסט, עליזאַבעטהפּלאַטץ 15.

קאָנצעססיאָנירט אונד גענעהמיגט אים יאהרע 1876.

נרינדליכער אונד פּראַקטישער לעהרקורז אין אייז-מאַכער אונד דאַמעסשניידער בוכפּהרונג, אינגאַרישע אונד דייטשער האַנדעלסקאָרעספּאָנדענץ, קאַמפּטע, יעכנונ וועכסעלרעכנונג, שאַנשריפט אונד בוכפּ. שעללשריפט עדער פּרעקוויזאַטאַ קאַנן אין לאַנגסטענס 2—3 מאָנא-טען קאַמפּלעטירט ווערדען. פּראַנצאָזישע אונד ענגליש שפּראַכע ווירד בעפּאַראַ אינטערריכטעט. מעה-רערע הונדערטע מיינער הויר אין נעטאַפּפּלאַטפּאַאַרט אנגעשטעלטען שולער זינד נעגענוערע בעוויזע דער רע-ווילנאַטע אונד צוויקקמאַסיגקייט מיינעס אינטערריכטס אונד עגטוקקעלט מיך יעדע ווייטערע אנפרעגונג. שולער ערהאַלטען איך וואוינג נאַנצע פערפּעגונג. מינדליכע אדער בריעפליכע נאַהריכטען אויסקונפט ערטהייל

rof. Adolf Fein, praktischer Buchhalter, Elisabethplatz 15.

פרייטאג פאָרליעזאָן.

וואנדערבארע שיקואלע.

(אדער נאך 10 יאָרען.)

(3-טע פאָרזעצונג.)

אין אנטיקעסטן מאמענט איר מיינע זוגערלע, אונד בענאמען איינען פאָרטרעלהאפטען האנדעל, עס גליקקטע אללעם אין מיינער האנד, איך וואר איינער דיעזער, וועלכע דיא פרעסט נור צו אפטען בריינגען, אונד אין דערזעלבען האט זיך דאס בעליעבט. דאס דיא א משלאפס, צו נאָלר פערוואנדערטע. אבער נוכ לאנגע נענאפס איך דיעזע רוהע, וואהער וויסט איך נוכ. אבער עס עגזיסטירט איינע אינזיכט אבער דען צאהלרייכען נידערלאפסונגען פאָן שפאנישען אונד פאָרטוגאלישען זיידען אין דען נידערלאנדען דען אונד פאָלשצלך ערשיען אין בעפעהל, דער אללע דיעזיגען אינשער איהנען, וועלכע נוכ בעריישט עזען יאהרע אים דאנדע פערוויילטען, פערבאנגטע, איר בענאב מיך נאך לאָן, הער אבער טראט אין דער פוהרער צוים אינע קלאנרייכע עזיאָרט אין. איך האטטע אינע נעזעלשאפט אינטאלינישער אונד שפאנישער באנקיעס פערבינדונגען, ווערכע דיא מיטטעל הערנאבען, אים דיא זיידענפאבריקא, ציאָן אין לאָן אין שווארצע צו ברינגען, דיא האולבסט פאָר קורצעס עגטשטאנדען וואר. אבער נעראדע בייס בענגען דעס אינטערעסענס טראט אין מיסטאהר פיר דיא זיידענ- וויידער אין, דאס דיא ראָהע זיידע אינען אינגעהייער פרייז ערלאנגטע, פרילם איך וואָללטען דיא לאָנבארדען דאמולבע אינטערדריקקען אונד קויפען דען ראָהשטאָף אין קורץ, אינזער קאפיטאל וואר בענגען קרייצעס פער- לאָרען, אונד דאמיט איך דאס מיינע.

„איך צאהלטע אללע מיינע פערבינדליכקייטען אין, אונד פערבאנד זיך דען צושטאנד מיינעס פערמאגענס קונפס- ליך. איך וואר אפטט אין פערצווייפלונג, דענן לאנגע קאָנג- טע דיעס נוכ זיך בליעבען, אונד וואר ראטלאָס, וואס צו- נינגען. איינעס מאנעס נעהט איך אם איפער דער דהאנע שפאציערען, אלס פאָן פערנע איין מאנן אין דיך צוקאם, דען איך באלד פיר איינען גלייבענגנאָסען ערקאנגטע, ער שפראך מיך נוכ אן, אבער זיין אינליכס איינערע, זיין פאָן קומטער אונד ענטפעהרונג נעפורכטעס אנפליטץ וואר בערעדט נעגנג. איך טראט צו איהם הין אונד מחיילטע איינגע נעלרשטקקע, דיא איך בייא מיר האטטע, מיט איהם, אינדעם איך שפראך: „מלה בסרא שתיקה בתרין*)“ (איזט דאס ערדען איינען סלע ווערטה, זיך איזט דאס שווייגען צוויי ווערטה). ער אנטוואָרטעטע מיר: „מלה מטן חסד**)“ (דאס זאגען דעס געלדעס איזט אלטאָזנ- נעבען). דאנן הוב ער אן: „איך וויס נוכט, ווער איהר זייד אונד וויא איהר הייסט, אבער דאס וויס איך, דאס דיעזעס בוך, וועלכעס איך אייך הערמיט איבערריכע, אן אייך נעריכטעט איזט אונד אן קיינען אנדערן — —.“ ער דרוקקטע מיט דיעזען וואָרטען אין דעם אין מיינע האנדע, איך בליקקטע דאריין, אונד וואהרענד דעסען וואר דער מאנן פערשוואונדען. עס וואר: „ינע אבהאנדלונג אין שפאנישער שפראכע אבער דיא טיטעל (Tratado de los Suenios) אונד אם ענדע דערזעלבען וואר פאָן דעם, וועל- כעס דיעזע שריפט איבערגעבען ווירדע, פאָרוויסנזעאנס, דאס זייער האָהע ווירדען אים טורקישען רייכע וואהרשטען, דער פערפאסער נאנגטע זיך מאָזע אלטאָזנע. פערגעבענס זוכטע איך אינן אייף, איך בין איהם ערסט נאך פערהערען יאהרען ווידער בעגעגנעס, ווא איך גליקקליכערוויזע אים שפאנדע וואר. זיין אדער אייף אימסער דער זאָרגען צו ענטשלאגען.“

„איך נעשטעהע, דאס דיעזע פראָפעצייהונג ווע- נינסטענס דיא ווירקונג האטטע, דאס מיינע בליקקע אייף איינע פאָן דער פראנצאָזישען רעגירונג נעראדע אויסגע- באָטענע לוקעזרונג פאָן וואהרען אים דער לעבענטע (אזאטישע טורקייא), נאמענטליך דאמאסצענער, קלינגען, נעריכטעט וואָרדען, דאס איך דיעזע שפעקולאציאָן קיהן איבערנאהם אונד מיט מיינעס מיטהאם עראלטענען קרעדיט פאָלגבראכטע. נייקקריד איסנגאָלדען, וואנטע איך נאך מעהרערע דערזעלבען אונד ווישט ווערבסט נאך קאָנסטאנ- טינאָפעל, פאָן דעם פראנצאָזישען נעזאנדטען דעם עראהע- בענען הערזשער סוליטאן דעם נאָכען פאָרגעשלאגען אונד עמפפאהלען. דא איך דיא פאָרזיכע דעס פוסולאנס פיר

*) מגילה י"ח.

**) כתובות ס"ו.

עעילען אונד דיא מאנטען קאנגטע, זא זעצטע איך אללע מיינע פערבינדונגען דראהן, איהם דורך מיינע האנד דיא קאָסטבארקייטען קלייגאָדיגען דיעזע אדע צו פערשאפפען, אונד נעמאלס אין דען פאלאסט דעס סולטאנס צו קאמטען, אהנע איהם אינע קאָסטבארקייט פאָרדענען צו קאנגען, דאדורך ווישינג איך בייא איהם פאָן טאג צו טאג אין דיינער גונסט, איך וואנדטע דיעזע אן. אים אינע נראָסע אנצאהל יידישער פאמיליען פאָן אונזערעס שטאמטע נאך דער טורקייא צו ציעהען, אונד איהנען נוכט בלאָס דורכדרייע, אנדערן אייך נוטץ נאדהרונגסמיטטעלע צו פערשאפפען. איך האטטע יעטצט האנדעלסבינדונגען מיט דען נידערלאנדען, פרانקרייך, שפאניען אונד פאָרטוגאל אנגעקנüפפט, אונד דער סולטאן זאָלט מיט פריידע אייף דיא לייבסטטע וויזע דיא וואהרע דעס וועגעס אין דיינער הויפטשטאדט אין איבערפלוסס, אָהנע דיא אנדערע אלס מיט פרעזענטס-לן אין דיינען שטאאטען צו בעגאבען.“

„דא פאמטטע איך דען פלאן, נאך דייטער צו נעהען, בעזעגלט פאָן דעם איטטער פיר דען דיגנס דעס סולטאנס, אונד צו גלייכער צייט דער אנצאהל דיינער פלוטטלענדע אינע זיכעע עקסטטענען צו שאפפען, שלוג איך דעס סולטאן פאָר, אים הייליגען לאנדע אונזערע פאטטער פאָ- בייקקען אנצולעגען, דיא זיא אין דען כרוסטל כאן שטאאט- טען בעטטעהען, אונד דורך יולכע מיטטע אונד דיינען דען אונטערטאנען דעס פו טאנס פערשאפפט ווערדען קאָנגטען. פר בילליגטע דען פלאן, בעטטעמטע דאצו דיא שטאדט טבעריאס, אונד פערלייה מיר דיא איטנגערעכ- טטטען פאָללטמאכטען אונד פאָרדעקטע. איך ערהיעלט אינען קאיזערליכען פירמאן, דען איך דער סולטאן פערלי- הן אונד זאָהן מיראד אנטטערטיעבען, איך נוטץ יולכסט נאך טבעריאס הינאבער, אונד דער סולטאן וויסטטע דען בעפעהל אן דיא פאטטע פאָן דאמאסקוס אונד סיפאטט: „אללעס, וואס דייזער מאנן פאָן אייך פערלאנגט, מוסט א הר איהם בעוויליגען.“

„אך, יולכע אינגאדע, יולכע טרוסטער פאנד איך אין דעם אינסט נעזוגטטען טבעריאס! אבער איך בין קיין מאנן, דער זיך לאנגע בייס יי הקלאגען אייפהאלטע, איך ליעס וואָאדס דיא האנד אנטגעגען. דיא רואיגען ליי- פעטטען שטייגע, דער זעע פאָן טבעריאס זאנד אין מעגנע, אבער אין אנדערעס הינדערניסס עיהאָב זיך. איינע אלטע טורקישע זאגע נעהט, וואָבאלד טבעריאס אין זיינען טרוס- מען זיך עזהעבט, ווייר דיא מוזלמאנישע יעלגיאָן אין דען שטוב פאללען. פלאָטצלך פאנגט דיעזע זאגע פאָן אללער מינדע, אונד דיא ארבייטער לעגטען דיא ווערקצייגע נידער. איך בענאכרכטיגטע דען פאטטע פאָן דאמאסקוס הינ- איבאָן, אונד לעס דיא אדרעסטיריר פאנגען. אונד — באלד האטטען זיך אללע בייא דעם ראט בעטרעבענען ווערקע ווידער אינגעזאנדען.“

(פאָרזעטצונג אין דער נאכסטען פרייטאג-נומטער.)

ראטהזעל.

I.

אייף אינגס ריבעליכען פלאן
דא טומטלען זיך צוויי ווייטר;
קאָסטט אייגר אם ציעל אן.
פרונט נעהט עס ווידער ווייטר.

עס איילט פאָראיס אין ראטטעס ריטט
דער גראָסטע נעפאהרטע,
איהם פאָלגט דער אנדרע שרייט זיר שרייט
נעטטעסטן אויף דעם פעלדע.

אונד יערטטמאל זוגען אן איהר ציעל
דיא ביידען ווייטר שפרינגען,
פערקנדעט עס דעם הערלדס שפיעל
מיט הערלען הייטערן קלאנגען.

אין וואכטער שרייטט אייף אונד אב,
אום ציכט אונד אָרדנונג צו ערהאלטען,
ואנטט מאכטע זיך דער ווייטר טראב
צום טאָרלטטען ואגען באלד נעטטאלטען.

ער ואָרנט מיט שטרענגטע רעגטטטעגע,
דאס שרייטט זיר שרייטט זיך גלייכע,
אונד דאס אים אנפאנג אונד אם ענדע,
פאָן זיינגס טעמפאָ קיינער ווייכע.

*) דיא נאמען דער איינזענדער ריכטטען דאנגענען, ווע- כע פאָר שלוסס דער נאכסטען פרייטאגנומטער אינס צו- קאָמטען, ווערדען ווייר פערפאָלגטלכע.

בוכשטאבענראטהזעל.

II.

דער ערטטע פעהלט דעס ריכטטע,
דאָך נעטמאלס דעס נאטטאר;
דען צוויטטען דא: דער ריכטטע
דאָך נוכט דער אקטטאר.

דער דרייטטען קאנגטס דיא פינדען
אין לאנדאָן, נוכט אין פעסט;
דער פערטטע איטט נוכט אין גמינדען,
דאָך וואָהל אין בוקאָרעסט.

דאס לעטטטע מוכט אים מוכען,
דאָך נוכט אים בראָך דוא וזכען,
פאנגט דוא: „וזא איטט דאס נאנצע“
וזכע עס אים שטרוכען, אים קראנצע.

חידה.

I.

מאת החכם מ. ה. פר.

מלה בת אכע אותיות
ושלשה מספר התנועות.

א' יכ' — כל איכל נמצא כי מלא חפנים.
ב' יז' — עוף השמים, עפר ודוב.
ג' יד' — וד ונקי בשפת בצחרים.
ב' יד' — ינוח, את רגע דא יגיע.
ד' יג' — אם אך לא יחטיא את המטרה.
אז ימהר יפלה, עד הוסיף עוד.
ה' יכ' — נח איש צדיק מצאו בצדקתו
ויחי לו לעזר, חצול נשמתו.
ו' יא' — שם בן נח, אך דא יש תולה.
וכוי שרשיהם, אז מצא המצאה.
א' ב' ג' ד' — איבו חכה חכה ושגיע,
לו יאמר נכזה, שר גם שיע.
אם תלמד את המלה בראשיתה,
אז תראה את פנים ודמותה
יצוא ושוב במזמורות הנשגבות
אשר שר מלך דוד לשונן ערבות.

חידה.

II.

(מאת החכם משה ליפפמאן שטערן בסעטשין.)

מלה בת שתי הברות.

א' — תחלה וקץ של דת מושה
מתת אדקים נפש משעשיה.
ב' — כל ילוד אשה בלי הבדר הוזים וחמין
שתה ממקורה: אם גם בן, נכר ונין.
א' ב' — שם מוחס לאיש תפלישר ביים צוה ועברה.
מוע אבינו אברהם מכני קשורה.

אייפלאזונג דער ראטהזעל אין נו' 94:

I. דעם דייטטשען:

דייבטזינג.

II. דערהידה:

אב (פאטער), אב (פאנאס), אב (פאָרטענגעשוואָרע) אונד בא.

ריבטזיג האבען געלאָזט:

ב י ר ד ע. דיא הערען: ש. ל. אצט — מארגאָ- לין פיליפס — קלוזענבערג, יאָזעף גרינבערג — פרעסבורג.

דאס ד י ש ש ע. דיא הערען: מאריקס פיטר- איזען — לעלעס, מאקס פינדלער — ווערבשין, אונד דיא דאמען: פרוא ערנעסטינע נושטמאנן — ב. ענשט, פרייליין נעטטי ווייס — ווערבין אונד פרוא האנני ווייס — מיאוזא.

ד י א ח י ד ה. דיא הערען: יחזשע וואהלבערג — קלייניוידרין, ישראל נאָס — מישקאָלץ, מאיר שקק נאדאזוואר, משה ליפמאנן ششען — פעششען, ליב מייס- נער — מאסא, מ. פינס — אייזשטיין, ווייס אונד שפ'טין — דאבסא, חיים צבי פריעד — קלייניוידרין, יאָאָב מאָ- מראנין — באָיסדאָאי, אהרן גינצלער — נראָסוואָרדין, יחזקאל לוטטין אונד אייזיק שווארץ — נאדיאָזלאָד, ישראל קראָטטקי — קראָזוא.

נ א מ ר ח נ: דיא ביידען פרוטערען חיות „בטיטי“ אונד „מאנוס“ האבען נאך נעלאָזט דיא הערען: ש. ל. אצט אונד מיקאס בלאָך אין מארגאָ. אונד יי. אלעקסאנדער אין סטראָסקא: לעטטעטער אייך דאס דייטטשע ראטהזעל „פונסיא.“